

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Дмитро Березюк

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Анотація:

Основними засадами розв'язання проблеми якості освіти в закладах фахової передвищої освіти, як багатоаспектної, комплексної соціальної та педагогічної проблеми, є проєктування та впровадження внутрішньої системи якості освітнього процесу. Призначення такої системи – об'єднати організаційні, методичні, наукові, кадрові, управлінські та інші зусилля й ресурси; залучити всі структури навчального закладу до управління якістю на основі наукових принципів і закономірностей, з урахуванням різноманітних чинників і умов для досягнення високого рівня якості освіти та її результатів, що відповідає державним освітнім стандартам. Колективи закладів фахової передвищої освіти мають право самостійно дбати про збереження конкурентоспроможності; моніторити й прогнозувати ситуацію на освітньому ринку, на ринку праці; відстежувати появу нових наукових досягнень, працювати над створенням продукту інтелектуальної праці педагогів, над втіленням науково-дослідних ідей; планувати й систематизувати навчальну діяльність. З огляду на це, у статті акцентовано на необхідності актуалізації соціального замовлення на підготовку висококваліфікованого широкопрофільного спеціаліста в суміжних галузях діяльності, який володіє професійними, загальнокультурними, соціально-трудовими, інформаційними компетентностями й готовий до професійного зростання. Схарактеризовано також внутрішній контроль у закладі фахової передвищої освіти як основний компонент внутрішньої системи забезпечення якості освіти й цілісну систему управління якістю освіти; розкрито функції та особливості організації внутрішнього контролю в закладах фахової передвищої освіти, обґрунтовано її роль у системі забезпечення якості освіти.

Ключові слова:

компетентнісний підхід; професійні компетентності; якість освіти; державні освітні стандарти; забезпечення якості освіти; загальні компетентності; конкурентоспроможний спеціаліст.

Аннотация:

Березюк Дмитрий. Организационно-педагогические основы формирования внутренней системы обеспечения качества образования в заведениях профессионального образования.

Основными решения проблемы качества образования в заведениях профессионального высшего образования, как многоаспектной, комплексной социальной и педагогической проблемы, является проектирование и внедрение внутренней системы качества образовательного процесса. Назначение такой системы – объединить организационные, методические, научные, кадровые, управленческие и другие усилия и ресурсы; привлечь все структуры учебного заведения к управлению качеством на основе научных принципов и закономерностей, с учетом различных факторов и условий достижения высокого уровня качества образования и его результатов, что соответствует государственным образовательным стандартам. Коллективы учреждений профессионального образования имеют право самостоятельно заботиться о сохранении конкурентоспособности; мониторить и прогнозировать ситуацию на образовательном рынке, на рынке труда; отслеживать появление новых научных достижений, работать над созданием продукта интеллектуального труда педагогов, над воплощением научно-исследовательских идей; планировать и систематизировать учебную деятельность. Учитывая это, в статье акцентирована необходимость актуализации социального заказа на подготовку высококвалифицированного широкопрофільного специалиста в смежных областях деятельности, обладающего профессиональными, общекультурными, социально-трудовыми, информационными компетентностями и готового к профессиональному росту. Охарактеризован также внутренний контроль в учреждении профессионального высшего образования как основной компонент внутренней системы обеспечения качества образования и целостная система управления качеством образования; раскрыты функции и особенности организации внутреннего контроля в учреждениях профессионального высшего образования; обоснована его роль в системе обеспечения качества образования.

Ключевые слова:

компетентностный подход; профессиональные компетентности; качество образования; государственные образовательные стандарты; обеспечение качества образования; общие компетентности; конкурентоспособный специалист.

Resume:

Bereziuk Dmitry. Organizational and pedagogical fundamentals of the formation of the internal system of quality assurance in educational institutions of professional education.

The basis for solving the problem of quality of education in institutions of professional education, as a multifaceted, comprehensive social and pedagogical problem, is the design and implementation of an internal quality system of the educational process. The purpose of such a system is to combine and integrate organizational, methodological, scientific, personnel, managerial and other efforts and resources, the inclusion of all structures of the institution in quality management based on scientific principles and laws and taking into account various factors and conditions, the level of quality of functioning and results of education that meets state educational standards. Teams of professional education institutions have the right to take care of competitiveness, monitor and forecast the situation in the education market, labor market, the emergence of new scientific advances, work on creating a product of intellectual work of teachers, implementation of research ideas, plan and organize educational activities. It is necessary to update the social order for the training of a highly qualified broad-based specialist in related fields, who has professional, cultural, social, labor, information competencies, ready for professional growth. The article characterizes the internal control in the institution of professional education as the main component of the internal quality assurance system and integrated education quality management system. The functions and features of the organization of internal control in professional education institutions are revealed, its role in the system of ensuring the quality of education is substantiated.

Key words:

competence approach; professional competencies; quality of education; state educational standards; quality assurance of education; general competencies; competitive specialist.

Постановка проблеми. Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти є одним із ключових пріоритетів розвитку освіти

України. Система покликана забезпечити студентів, батьків, педагогічні колективи, управління освіти, роботодавців надійною

інформацією про стан розвитку системи освіти та її якості в окремій освітній організації.

Про це, власне, йдеться в Національній програмі розвитку освіти, одним із завдань якої є формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та освітніх результатів.

Внутрішня система забезпечення якості освіти – це сукупність умов, процедур і заходів у закладі освіти, що гарантують ефективність освітніх та управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання студентів, забезпечують формування у них ключових компетентностей, а також сприяють усебічному розвитку особистості студентів.

Внутрішня система забезпечення якості освіти закладів фахової передвищої освіти є системою управління якістю освіти, яка призначена для практичної реалізації стратегії організації щодо покращення якості освіти та інших видів діяльності, підвищення задоволеності споживачів – студентів, їхніх батьків, роботодавців, держави та суспільства загалом. Це сукупність організаційних структур, норм і діагностичних та оцінних процедур, що забезпечують на єдиній організаційно-педагогічній основі оцінку якості освіти відповідно до вимог державних освітніх стандартів, освітніх потреб усіх учасників освітніх відносин через отримання повної достовірної інформації та подальшої зовнішньої та внутрішньої оцінки якості освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковці, зокрема І. Макуха, В. Зуєв, О. Андреев, Г. Ібрагімов, О. Назарова, Н. Бабовал, Н. Шарата та інші, чийі роботи присвячені теорії та методології професійного навчання, під різними кутами зору розглядають аспекти забезпечення якості освіти, але їхні дослідження носять теоретичний характер. Що ж до зарубіжних досліджень, то практичний досвід упровадження системи забезпечення якості освіти в розвинених країнах Європи базується на методології PDCA, яка є алгоритмом дій керівника закладу освіти з управління процесом і досягнення його цілей. Цикл PDCA, який часто називають циклом Демінга (цикл Шумхарта-Демінга), – модель безперервного поліпшення процесів: PDCA – плануй (Plan), роби (Do), перевіряй (Check), впливай (Act). Під час її застосування в різноманітних сферах діяльності можна ефективно керувати такою діяльністю на системній основі (Цикл Шумхарта – Демінга, 2020).

Формулювання цілей статті. Мета статті: на основі аналізу сучасної психолого-педагогічної літератури розкрити значення поняття «забезпечення якості освіти» як компонента професійної освіти в закладах фахової

передвищої освіти; з'ясувати роль моніторингу освіти у взаємодії учасників навчально-виховного процесу й визначити організаційно-педагогічні засади формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою державних освітніх стандартів фахової передвищої освіти, які є сукупністю вимог, обов'язкових для реалізації основних освітніх програм, є компетентнісний підхід. У нових соціально-економічних умовах ринку актуалізовано соціальне замовлення на підготовку висококваліфікованого працівника відповідного рівня та профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, який володіє професійними та загальними компетентностями. Загальні компетентності (ЗК) – це сукупність соціально-особистісних якостей випускника, які забезпечують виконання діяльності на певному кваліфікаційному рівні. Загальна компетентність – це здатність успішно діяти на основі практичного досвіду, умінь і знань під час виконання завдань, спільних для багатьох видів професійної діяльності. Професійні компетентності (ПК) – здатність діяти на основі наявних умінь, знань та практичного досвіду в певній галузі професійної діяльності. Майбутній фахівець повинен вільно володіти своєю професією та орієнтуватися в суміжних галузях діяльності, прагнути до постійного професійного зростання та соціальної мобільності.

Необхідність розв'язання низки проблем зумовлює пошук нових підходів до організації навчально-виховного процесу, забезпечення якості освіти. Концептуальні основи розвитку закладів фахової передвищої освіти мають відповідати формуванню єдиного освітнього простору, потребам соціуму. Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти є комплексом розроблених нормативно-методичних документів, що визначають зміст, технології, методи та засоби роботи всіх посадових осіб, викладачів та студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників. Вона дає змогу розробити політику, цілі, гарантії якості, визначити шляхи досягнення цих цілей, будучи основою постійного покращення всіх освітніх процесів. Система призначена для практичної реалізації стратегії, спрямованої на покращення якості освіти та інших видів діяльності для підвищення рівня задоволеності споживачів: учнів, їхніх батьків, роботодавців, держави та суспільства загалом. Своєю чергою, гарантії якості в освіті розглядаються як усі види

скоординованої діяльності з керівництва та управління закладом фахової передвищої освіти стосовно якості. Водночас структурними складниками поняття «забезпечення якості освіти» є: планування якості, управління якістю, забезпечення якості, покращення якості та оцінка якості. Здебільшого в документах щодо забезпечення якості освіти керівні принципи більше сфокусовані на тому, що має бути зроблено, і менше, – як цього досягти. Тому заклади фахової передвищої освіти мають велике поле для ініціативи та визначення власних, особливо процесуальних, питань та їх розв'язання з урахуванням особливостей освітньої установи.

Дуже важливою є ще одна проблема, пов'язана із забезпеченням культури якості. На нашу думку, це ситуація, коли всі співробітники закладу фахової передвищої освіти мають єдиний погляд на проблему якості освіти та дотримуються єдиного визначення цього поняття; коли кожен розуміє, що означає якість освіти безпосередньо для нього і як досягати високої якості; коли відомо, якими шляхами його підрозділ рухається до якості; коли є чітке розуміння, що якістю можна керувати та відомі механізми цього. Під культурою якості освіти слід розуміти також результат підготовки випускників, якість освітнього процесу та управління ним, ступінь свободи, що надається студентам.

Основні вимоги до якості освіти, на наше переконання, мають відображатися в державних освітніх стандартах. Метою освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти є безумовне виконання цих вимог. Якість освітнього процесу значною мірою визначається змістом освіти, що пов'язано з якістю реалізованих освітніх програм. Водночас слід ураховувати, що стандарти навіть нового покоління є досить консервативними й засновані на мінімальних вимогах до якості та змісту навчальних програм. У сучасних закладах фахової передвищої освіти робиться спроба подолати цей недолік, надати більшу свободу дій, оцінювати результати за рівнем розвитку компетентностей у випускників. Усе це вимагає значних зусиль закладу освіти, спрямованих на перехід до нової парадигми освіти, а також суттєвого коригування системи забезпечення якості освітньої діяльності, що розробляється і впроваджується.

У контексті порушеної проблеми забезпечення якості освіти – це створення певних умов та виділення необхідних ресурсів, що дають змогу досягти поставленої мети за якістю. До них насамперед належать навчально-методичне, фінансове забезпечення, матеріальна база, здібності персоналу, підготовленість студентів,

інформаційне обслуговування тощо. Визначаючи основні напрями вдосконалення системи якості освіти, важливо виходити з єдиного розуміння всіма організаторами та учасниками навчального процесу об'єктів якості освіти. Саме від їх стану й залежить якість освіти в закладах фахової передвищої освіти, і вони є гарантом якості освітньої діяльності навчального закладу.

Про якість освіти в закладі свідчать відповіді, що їх можна отримати на такі запитання: Кого вчимо? Чого навчаємо? Хто навчає? Як навчаємо? Які ресурси? Хто та як керує закладом? Водночас дуже важливим складником високої якості освіти є психологічна проблема: якою є мотивація учасників освітнього процесу? чи хочуть навчати по-новому педагоги й чи хочуть навчатися в нових умовах студенти? Відповідь на ці запитання має бути тільки одна: для забезпечення високої якості освіти мотивація основних учасників освітнього процесу – викладачів та студентів – має бути позитивною та суспільно значущою.

Аналіз принципів і рекомендацій, що містяться в документах (положеннях) щодо якості освіти, дає змогу визначити основні напрями створення внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу, яка найбільше відповідає наявній у закладах фахової передвищої освіти системі контролю якості освіти. Отже, йдеться не про створення якоїсь нової системи, а про вдосконалення наявної моделі для закладів освіти, хоч і зі значними змінами, корективами та доопрацюваннями, з урахуванням досвіду інших, сучасних вимог, що постійно зростають, принципів і рекомендацій.

З огляду на викладене вище, зауважимо, що алгоритм діяльності закладів фахової передвищої освіти з удосконалення внутрішньої системи забезпечення її якості має полягати в такому: розробляти, документувати, упроваджувати, підтримувати в робочому стані, постійно покращувати результативність та ефективність освіти.

Отже, обґрунтуванням ключової ідеї є створення умов для мотивації до високоєфективної корисної праці, захист права і свободи особистості, підготовка практико-орієнтованих, соціально-адаптованих до сучасного виробничого життя фахівців; оновлення змісту освіти та розвиток механізмів контролю за якістю підготовки студентів; зміцнення кадрового потенціалу; розвиток матеріально-технічної бази закладу; розвиток системи соціального партнерства. Зважаючи на це, оцінка якості освіти в освітніх установах має сприяти розвитку та вдосконаленню освітнього процесу загалом з метою підготовки висококваліфікованого та конкурентоспроможного на ринку праці

спеціаліста у кожній галузі. Випускник повинен мати:

- професійну компетентність (поєднання теоретичних знань і практичних умінь, здатність виконувати всі види професійної діяльності, визначені державними освітніми стандартами);

- комунікаційну готовність, що передбачає:
 - а) володіння усною та писемною формами літературної української мови, зокрема її діловим стилем;
 - б) уміння користуватися комп'ютерною технікою, телекомунікаційними мережами;
 - в) знання етики спілкування та психології;
 - г) володіння навичками управління творчим колективом, здатність виявляти ініціативу й брати відповідальність за виконані роботи, розвинену здатність до творчих підходів під час виконання професійних завдань, уміння орієнтуватися в нестандартних ситуаціях, аналізувати проблеми, ситуації, завдання, а також розробляти план дій;
 - г) стійке, усвідомлене, позитивне ставлення до своєї професії, прагнення до постійного особистісного та професійного вдосконалення.

Нові соціальні умови висувають особливі вимоги до системи забезпечення якості освіти. Модернізація професійної освіти зумовлена насамперед необхідністю підвищення її якості, що найчастіше розуміється як певна міра відповідності отриманих освітніх результатів вимогам, що до них висуваються. Але наявні принципово різні позиції щодо вимог, із якими слід співвідносити результати оцінювання якості освіти та їх інтегральні показники. Відмінності в співвідношеннях інтегральних характеристик якості освіти зумовлені насамперед різним баченням призначення та сутності освіти.

Забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти неможливе без налагодженої процедури отримання інформації про результати навчальної діяльності. Внутрішній контроль, його якість, професійна та моральна основи є одними зі складних управлінських проблем. Складність контролю в педагогічній системі полягає насамперед у наявності великої кількості різноманітних об'єктів, про які необхідно отримати інформацію для організації адекватного управління. Такими об'єктами традиційно є навчальні групи, студенти, викладачі, циклові комісії, кафедри, результати педагогічної діяльності, інновації тощо (Ібрагимов, 2003, с. 9).

На думку авторів Методичних рекомендацій для розроблення стандартів фахової передвищої освіти, наявність внутрішньої системи забезпечення якості освіти дасть змогу підвищити якість освітніх послуг, довіру до результатів навчання, сприятиме постійному вдосконаленню освітнього середовища, системи

оцінювання студентів, педагогічної діяльності, управлінських процесів тощо.

Згідно з Методичними рекомендаціями, внутрішня система забезпечення якості освіти може містити компоненти, перелік яких визначено ч. 3 ст. 41 Закону України «Про освіту», а саме:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;

- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;

- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників;

- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема й для самостійної роботи здобувачів освіти;

- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;

- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Визначення компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освіти є першим етапом її формування. Для забезпечення комплексного розгляду питань, пов'язаних з формуванням внутрішньої системи забезпечення якості освіти, рекомендовано, зокрема, створити робочу групу, до складу якої доцільно ввести: керівника закладу освіти; його заступників; студентів; батьків; експертів у сфері фахової освіти та управління; представників місцевої громади тощо. Завданням цієї робочої групи є розроблення Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, яке може визначати цілі внутрішньої системи забезпечення якості освіти, її компоненти, періодичність і механізм самооцінювання, а саме:

- опис правил і критеріїв самооцінювання внутрішніх компонентів;

- вимірювальні показники результатів, на які впливатимуть освітні та управлінські процеси;

- методи збирання інформації.

Обрані робочою групою компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти рекомендовано згрупувати в Положенні за чотирма напрямками освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти:

- освітнє середовище;

- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

Сучасний заклад фахової передвищої освіти – це цілеспрямована система, тому контроль за його роботою повинен мати цільовий характер, тобто бути націленим на досягнення конкретних результатів освітньої, виховної, інноваційної, управлінської діяльності та на її ресурсне забезпечення.

Ця властивість системи внутрішнього контролю виявляється в таких напрямках:

1) забезпечення відповідності моделей управління вимогам наукового підходу (серед них – актуальність, прогностичність, реалістичність, повнота відображення відповідного процесу, оптимальність елементів моделі та зв'язків між ними тощо);

2) досягнення відповідності всіх наявних процесів (їх цілей, засобів, результатів), потреб, можливостей та обмежень учасників;

3) забезпечення адекватності реальних процесів функціонування та розвитку цілям освітніх програм та інноваційних проєктів, що відповідають масштабу кожного з процесів;

4) оцінка якості роботи з позицій педагогічної (цільової), економічної (ресурсної) та соціальної ефективності (Макуха, 2006).

Для гарантування цілісності та стабільності життєдіяльності система забезпечення якості освіти повинна бути спрямована на консолідацію та інтеграцію спільноти освітньої установи. Це означає насамперед забезпечення узгодженості в часі та просторі процесів функціонування та розвитку. Розвитку педагогічної системи сприяє розвивальна спрямованість внутрішнього контролю, тобто орієнтація на розвиток об'єкта саморозвитку та контролю. Це відбувається лише тоді, якщо суб'єкти контрольної діяльності усвідомлюють самі та створюють умови для усвідомлення всіма членами педагогічного колективу підстав своєї діяльності, тобто взаємодії між зовнішнім та внутрішнім контролем, між контролем з боку керівної підсистеми та самоконтролем.

Внутрішній контроль як компонент внутрішньої системи забезпечення якості освіти зі зворотним зв'язком повинен мати ще низку властивостей: стратегічну спрямованість контрольної діяльності, вчасність, простоту, гнучкість та економічність. Система внутрішнього контролю має бути конкретно (вибудовуватись з урахуванням потреби освітньої установи в контрольній діяльності); сучасною (спиратися на ідеї, теорії різних наук, що вивчають питання соціального управління, зокрема й управління педагогічними системами);

логічно несуперечливою (узгодженість ідей, планів контрольної діяльності з тими концептуальними підставами, за зразком яких побудовано чинну модель освітнього закладу).

До складу конкретних функцій системи внутрішнього контролю входять такі компоненти:

- контроль за поточним плануванням освітнього процесу;
- контроль, аналіз, оцінка та корекція стану та результатів освітнього процесу;
- контроль та аналіз навчальної та виховної діяльності педагогічних кадрів;
- контроль за станом освітнього середовища, матеріальної бази, за збереженням та витратою ресурсів;
- контроль за станом діяльності з ресурсозабезпеченості;
- контроль за дотриманням правил охорони праці та техніки безпеки (Андреев, & Самойленко, 2003, с. 19–21).

Можна виділити такі функціональні сфери закладу фахової передвищої освіти, які мають значення для системи внутрішнього контролю:

1) навченість студентів (система знань, загальнонавчальних і спеціальних умінь та навичок);

2) вихованість студентів (основи світогляду, мотивація, досвід діяльності, поведінки, спілкування, соціальні навички, стійкі якості особистості, основи самовиховання);

3) психічні характеристики особистості (інтелект, емоції, воля, психомоторика);

4) здоров'я, здоровий спосіб життя (профілактика, корекція психічних та фізичних хвороб).

Визначені функціональні сфери є спільними для всіх закладів фахової передвищої освіти. До них належать:

- освітня підсистема;
- робота з кадрами; робота з контингентом студентів;
- фінансово-господарська та економічна діяльність;
- матеріально-технічна діяльність (Зуев, & Новиков, 1999).

Алгоритм функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти конструюється від запитів замовників та споживачів освітніх послуг, постановки цілей та завдань оцінки, вибору процедур оцінки, визначення показників та індикаторів, до проведення оцінки, аналізу та інтерпретації одержаних результатів для ухвалення управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освіти (Назарова, 2003, с. 29–31). Необхідним складником внутрішньої системи забезпечення якості освіти є інформування замовників та споживачів освітніх

послуг про якість освіти в закладі та ступінь відповідності якості вимогам державного стандарту. Результати оцінки якості освіти в закладі оприлюднюються в таких формах: інформування засновника – Міністерства освіти і науки України, органів управління у сфері освіти, інформування громадськості у формі публікацій у засобах масової інформації та на офіційному сайті закладу освіти.

Ресурсний складник внутрішньої системи забезпечення якості освіти охоплює нормативно-правове, матеріально-технічне, фінансове, інформаційно-методичне забезпечення. Нормативно-правове забезпечення є комплексом нормативних документів, що регламентують норми та правила функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та забезпечують взаємозв'язок між усіма її елементами.

Висновки. Отже, внутрішня система забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти повинна:

- давати змогу вчасно та об'єктивно діагностувати якість освіти на всіх рівнях, відстежувати динаміку за всіма освітніми програмами, структурними підрозділами, процесами, напрямками;
- давати змогу вчасно коригувати освітню діяльність;
- сприяти залученню до процесу участі як рівноправних членів освітнього процесу, що

навчаються, батьків або їх законних представників;

– мотивувати педагогічний колектив до педагогічних досліджень, удосконалення своєї педагогічної діяльності, а також до інновацій.

Внутрішній контроль якості освіти (моніторинг) як основний компонент внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі фахової перед вищої освіти – складна міждисциплінарна категорія, що відображає відповідність очікувань суспільства та вимог науки, виробництва, культури, економіки досягнутому фактичному результату фахової освіти. Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти неможливе без налагодженої процедури отримання інформації про результати навчальної діяльності. Під системою внутрішнього контролю якості розуміється сукупність цілей, принципів, умов, змісту, організаційних форм та способів контрольної діяльності, які забезпечують бажаний стан контрольних ділянок, що розглядається як результат виконання планів роботи. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти має бути конкретною, сучасною, логічно несуперечливою. Конкретні цілі системи формуються з урахуванням потреб і з опорою на ціннісні підстави освітньої установи як системи, на специфічні особливості управління педагогічною системою, на уявлення про минулий та сучасний стан фахової освіти, про тенденції її розвитку.

Список використаних джерел

- Андреев, А. Н., & Самойленко, П. И. (2003). Проблема оценивания качества образования при переходе от средней к высшей школе. *Среднее профессиональное образование*, 7, 19–21.
- Бабовал, Н. Р. (2017). Управління процесом надання освітніх послуг вищої школи в Україні. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*, 2 (84). С. 126.
- Зуев, В. М., & Новиков, П. Н. (1999). *Мониторинг и прогнозирование профессионального образования*: науч.-практ. пособие. Москва: РГАТиЗ. 80 с.
- Ибрагимов, Г. И. (2003). Проблемы и концептуальные основы формирования нового качества подготовки специалистов в системе среднего профессионального образования. *Качество среднего профессионального образования: проблемы и пути обеспечения*: науч.-метод. сборник. Щепотин, А. Ф. & Шеховцов, А. П. (Ред.). Москва: ИПР СПО. С. 9.
- Макуха, И. А. (2006). *Педагогический мониторинг как фактор повышения качества успеваемости студентов СПО*. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Армавирский государственный педагогический университет, Майкоп. 28 с.
- Назарова, О. Л. (2003). Теория и практика управления качеством образовательного процесса в профессионально-педагогическом колледже. *Среднее профессиональное образование*, 11, 29–31.
- Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти (2020). Наказ МОН України № 918

References

- Andreev A. N., Samoylenko P. I. (2003). The problem of assessing the quality of education in the transition from secondary to higher school // *Secondary vocational education*. No. 7. P. 19-21. [in Russian].
- Baboval N. R. (2017). Managing the process of providing educational services to a higher school in Ukraine // *Bulletin of the Ternopil National University of Economics*. Scientific journal. Vol. 2(84). P. 126. [in Ukrainian].
- Zuev V. M., Novikov P. N. (1999). *Monitoring and forecasting of vocational education: a scientific and practical guide*. M.: RGATiZ. 80 p. [in Russian].
- Ibragimov G. I. (2003). Problems and conceptual foundations for the formation of a new quality of training specialists in the system of secondary vocational education // *Quality of secondary vocational education: problems and ways of ensuring: scientific and methodological collection* / ed. A. F. Shchepotina, A. P. Shekhovtsova. M.: IPR SPO. P. 9. [in Russian].
- Maykha I. A. (2006). *Pedagogical monitoring as a factor in improving the quality of students' progress in secondary vocational education*: author. dis. ... Cand. of ped. sciences. Maykop, 28 p. [in Russian].
- Nazarova O. L. (2003). Theory and practice of quality management of the educational process in a professional pedagogical college // *Secondary vocational education*. No. 11. P. 29-31. [in Russian].
- Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine "On the confirmation of methodological recommendations on how to expand the standards of professional education.

від 13.07.2020. URL: https://docviewer.yandex.ua/view/0/?page=1&*=0
Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти. (2020). Наказ МОН України № 54 від 16.01.2020. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/
Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. (2013). Указ Президента України № 344/2013 від 25.06.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>.
 Цикл Шухарта – Демінга. (2020). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
 Шарата, Н. (2015). До питання організаційної структури управління інноваційно-педагогічною діяльністю у ВНЗ. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*, 2. С. 402. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2015_2_54.

Відомості про автора:

Березюк Дмитро Іванович
 irene25@list.ru

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
 Одеської обласної ради»
 провул. Нахімова, 8, Одеса,
 Одеська область, 65014, Україна

doi: 10.33842/22195203-2022-27-142-148

*Матеріал надійшов до редакції 02. 12. 2021 р.
 Прийнято до друку 06. 12. 2021 р.*

07/13/2020. Kyiv. URL: https://docviewer.yandex.ua/view/0/?page=1&*=0 [in Ukrainian].

On confirmation of the procedure for monitoring the quality of education. Order of the Ministry of Education and Science No. 54 dated January 16, 2020. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/ [in Ukrainian].

On the National Strategy for the Development of Education in Ukraine for the period up to 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text> [in Ukrainian]

Shewhart-Deming cycle. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
 Sharata N. (2015). Before nourishing the organizational structure of the management of innovative and pedagogical activities at the higher educational institutions / N. Sharata // Collection of scientific practices of the Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.. Vol. 2. P. 402. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2015_2_54 [in Ukrainian].

Information about the author:

Bereziuk Dmytro Ivanovych
 irene25@list.ru

Odessa Regional Academy
 of In-Service Education,
 Nakhimov Lane, 8, Odessa,
 Odessa region, Ukraine, 65014

doi: 10.33842/22195203-2022-27-142-148

*Received at the editorial office 02. 12. 2021.
 Accepted for publishing 06. 12. 2021.*